

Ενημερωτικό Σημείωμα

Η Διαπραγμάτευση της ΝΔ για την Περίοδο 2007-2013 (ΕΣΠΑ)

Ο πολυετής δημοσιονομικός προγραμματισμός της Ε.Ε. αποσκοπεί στη διαμόρφωση και επίτευξη συμφωνίας για τους πόρους που έχει ανάγκη η Ε.Ε. προκειμένου να επιτύχει στους κεντρικούς πολιτικούς της στόχους. Αφετηρία της διαδικασίας αυτής που αποτελεί ένα από τα πλέον σημαντικά πολιτικοοικονομικά γεγονότα του Κοινοτικού γίνεσθαι, είναι η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία λαμβάνει χώρα περίπου δυο έως τρία χρόνια πριν από την έναρξη μιας νέας δημοσιονομικής περιόδου. Αυτό γίνεται προκειμένου να υπάρχει διαθέσιμος χρόνος για διαπραγμάτευση στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (που ακολουθεί την κατάθεση της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

Η Επιτροπή με την Ανακοίνωση COM(2004) 101 τελικό, παρουσίασε, στις 10 Φεβρουαρίου 2004, την πρότασή της για τους κεντρικούς πολιτικούς στόχους της Ε.Ε. και τα δημοσιονομικά μέσα προς επίτευξή τους για τη νέα περίοδο που ξεκινούσε την 1 Ιανουαρίου 2007 και θα λήξει την 31 Δεκεμβρίου 2013. Με την πρόταση αυτή οι δαπάνες του Προϋπολογισμού της Ε.Ε. διαρθρώθηκαν σε πέντε κεφάλαια : Πρώτο : Βιώσιμη ανάπτυξη με δυο υποκατηγορίες : 1^α Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση και 1^β Συνοχή για την ανάπτυξη και την απασχόληση, δεύτερο : Διατήρηση και διαχείριση φυσικών πόρων, τρίτο : Ιδιότητα του πολίτη, Ελευθερία, Ασφάλεια και Δικαιοσύνη, τέταρτο: η Ε.Ε. ως παγκόσμιος εταίρος - εξωτερικές δράσεις και, πέμπτο : Διοίκηση.

Το σύνολο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων (δεσμεύσεις) ανερχόταν σε 1.025 δις Ευρώ σε τιμές 2004, και αντιστοιχούσε σε 1,26% του ΑΕΕ της Ε.Ε. - 27 με την παραδοχή ότι η ετήσια αύξηση του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Εισοδήματος (ΑΕΕ) θα είναι κατά μέσο όρο 2.3% κατά τη διάρκεια της περιόδου 2007-13. Η Επιτροπή πρότεινε επίσης τη διατήρηση του ίδιου κατωφλίου των ιδίων πόρων του Κοινοτικού προϋπολογισμού ως ποσοστό του ΑΕΕ της Ε.Ε. (1,24%), με μέσο διαθέσιμο περιθώριο 0,10%. Το σύνολο των πιστώσεων πληρωμών ανερχόταν σε 929 δις Ευρώ και αντιστοιχούσε σε 1,14% του ΑΕΕ. Σε σχέση με την περίοδο 2000-2006, οι πιστώσεις της κατηγορίας 1^α (Έρευνα και Ανάπτυξη, Διευρωπαϊκά δίκτυα) είχαν σχεδόν τριπλασιαστεί, η κατηγορία 1^β (Συνοχή) είχε αυξηθεί κατά 33%, η Κοινή Αγροτική Πολιτική παρέμενε σχεδόν σταθερή, οι δαπάνες του κεφαλαίου 3 είχαν υπερδιπλασιαστεί ενώ του κεφαλαίου 4 είχαν αυξηθεί κατά 40%.

Η προσπάθεια των “καθαρών συνεισφορέων” (net contributors), κυρίως, της Δανίας, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Σουηδίας και της Αυστρίας για την εξοικονόμηση πόρων και τη μείωση του ύψους της οροφής των δημοσιονομικών προοπτικών εστιάστηκε στην κατηγορία 1, που αντιστοιχούσε στο 46,6% του συνολικού πακέτου αλλά και στο ελαστικότερο μέρος της ΚΑΠ που ήταν η Ανάπτυξη της Υπαίθρου (Κατηγορία 2). Και αυτό διότι η διαπραγμάτευση για το κεφάλαιο της ΚΑΠ είχε ήδη κλείσει το Σεπτέμβριο του 2003 όταν είχε επιτευχθεί συμφωνία για τη νέα ΚΑΠ, εκτός των πόρων για την Αγροτική Ανάπτυξη, τα κεφάλαια 3 και 5 είχαν συγκριτικά περιορισμένους πόρους και οι δαπάνες του κεφαλαίου 4 για τις εξωτερικές δράσεις ήταν “ανελαστικές” λόγω του νέου ρόλου που επεδίωκε η Ε.Ε. σε παγκόσμιο επίπεδο ως “global partner”.

Στο κεφάλαιο 1, η ελαστικότητα αφορούσε κυρίως την υποκατηγορία 1^β “Συνοχή” η οποία αντιστοιχούσε στο 33,6% του συνολικού πακέτου και λιγότερο, έως καθόλου, την υποκατηγορία 1^α “Ανταγωνιστικότητα” η οποία αντιστοιχούσε στο 12,95% του συνολικού

πακέτου. Και αυτό γιατί η υποκατηγορία αυτή εξέφραζε την πολιτική βούληση για στήριξη της Στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Ήταν επίσης γνωστό ότι η ΚΑΠ και η Πολιτική της Συνοχής εξασφαλίζουν στη χώρα μας το μεγαλύτερο μέρος των απολήψεων της από τον Κοινοτικό Προϋπολογισμό (τι εισπράτουμε από την Ε.Ε.) και ότι η συμφωνία για τη δομή του συστήματος ιδίων πόρων της Ε.Ε. προσδιορίζει και τη συμμετοχή της Ελλάδας στις συνολικές δημοσιονομικές δαπάνες της Ε.Ε. (τι πληρώνουμε στην Ε.Ε.).

Η χώρα μας παραδοσιακά ωφελείτο οριακά από τα κεφάλαια 1^α, 3 και 4. Κυρίως ωφελείτο από την υποκατηγορία 1β όπου σε τιμές 1999 το ποσό για τη χώρα μας ανήλθε σε 24.8 δις Ευρώ για την περίοδο 2000-2006(σχεδόν 4,0 δις Ευρώ σε ετήσια βάση) και από την ΚΑΠ (περίπου 2,5 δις Ευρώ σε ετήσια βάση). Σημειώνεται ότι οι μεταβιβάσεις πόρων που πραγματοποιήθηκαν προς την Ελλάδα στο πλαίσιο της Συνοχής και της ΚΑΠ, επέτρεψαν στη χώρα μας να διαθέτει ένα καθαρό υπόλοιπο της τάξης του 3,5 έως 4,0 % του ΑΕΠ της για το διάστημα 1996-2002, δηλαδή πλέον των 4 δις Ευρώ σε ετήσια βάση.

Συνεπώς και λαμβάνοντας υπόψη ότι για τεχνικούς και διαρθρωτικούς λόγους η Ελλάδα δεν μπορούσε να βελτιώσει σημαντικά τη θέση της όσον αφορά τα κεφάλαια 1^α, 3 και 4, η διατήρηση του καθαρού υπολοίπου της χώρας για το διάστημα 2007-2013, εξαρτάτο καθαρά από τα κονδύλια που θα αποσπούσε στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής..

Στο πλαίσιο αυτό το τότε Υπουργείο Οικονομίας που είχε την αρμοδιότητα για τη μακροοικονομική, δημοσιονομική και αναπτυξιακή πολιτική της χώρας και πιο συγκεκριμένα η Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης (ΓΓΕΑ), ανέλαβε το συντονισμό των συναρμοδίων Υπουργείων και την υποστήριξη της διαπραγμάτευσης των Δημοσιονομικών Προοπτικών της Ε.Ε. την ευθύνη της οποίας είχε το Υπουργείο Εξωτερικών καθώς και την ευθύνη της διαπραγμάτευσης των νέων Κανονισμών της περιόδου 2007-2013.

Κύρια αρμοδιότητά της ΓΓΕΑ ήταν η συνολική παρακολούθηση της εξέλιξης της διαπραγμάτευσης, ο σχεδιασμός συντονισμένης δράσης με τους συναρμοδίους φορείς για την παραγωγή κειμένων πολιτικής και θέσεων και η συνεργασία με αντίστοιχες διαπραγματευτικές ομάδες άλλων Κρατών - Μελών.

Για την καλύτερη δυνατή προετοιμασία της χώρας μας, συγκροτήθηκε το Σεπτέμβριο του 2004, κατόπιν ανοικτής δημόσιας πρόσκλησης και με την υποστήριξη της ΜΟΔ Α.Ε., μια τεχνοκρατική ομάδα υψηλού επιπέδου, η Ειδική Ομάδα Κρούσης (Task Force) “Διαρθρωτικοί Κανονισμοί και Δημοσιονομικές Προοπτικές 2007-2013”. Η προετοιμασία αυτή απαιτούσε συνεχή παρακολούθηση και επεξεργασία εγγράφων εργασίας αλλά και παραγωγή εισηγήσεων και προτάσεων καθ όλη τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης και μέχρι την ολοκλήρωσή της.

Η Ομάδα Κρούσης, είχε ως βασικό αντικείμενο την παρακολούθηση των συναντήσεων που διεξάγονται στο Συμβούλιο για θέματα Δημοσιονομικών Προοπτικών και Διαρθρωτικών Κανονισμών, την επεξεργασία θέσεων επί των διαφόρων κατηγοριών δαπανών των δημοσιονομικών προοπτικών της Ε.Ε. και αναλύσεων των σχετικών επιπτώσεων για την Ελλάδα, την εκπόνηση non papers για την προετοιμασία διαμόρφωσης συμμαχιών, την ανάπτυξη και λειτουργία υπολογιστικού εργαλείου για τον υπολογισμό των κατανομών των πόρων της συνοχής στα 25 Κράτη – Μέλη, την υποστήριξη του Υπουργείου Εξωτερικών στη διαπραγμάτευση με σχετικά ενημερωτικά σημειώματα, την παρακολούθηση και επεξεργασία θέσεων και κειμένων επί των νέων Διαρθρωτικών Κανονισμών της Ε.Ε. (γενικού και ειδικών)

και την εκτίμηση των επιπτώσεών τους στην εφαρμογή. Η ΓΓΕΑ, εκτός από υποδομές και τεχνικά μέσα, υποστήριξε την Ομάδα Κρούσης μέσω σύμβασης συνεργασίας που υπέγραψε με το Κέντρο Έρευνας Ευρωπαϊκών Πολιτικών του Πανεπιστημίου STRATHCLYDE, του Ηνωμένου Βασιλείου.

Για τη μεγιστοποίηση του δημοσιονομικού φακέλου Συνοχής της χώρας, εστιάσαμε τη διαπραγματευτική μας στρατηγική στη δημιουργία κατάλληλων συμμαχιών και στην ανάδειξη της στατιστικής επίπτωσης της διεύρυνσης της Ε.Ε. δεδομένου ότι το 63% του πληθυσμού της χώρας κατοικούσε σε Περιφέρειες που έπαψαν να καλύπτονται από το Στόχο 1. Για το σκοπό αυτό αναπτύξαμε πολυπαραμετρικά εργαλεία για την αποτίμηση της επίπτωσης διαφορετικών σεναρίων στις εισροές πόρων αλλά και στις συνεισφορές της χώρας στον Κοινοτικό Προϋπολογισμό.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης των νέων Διαρθρωτικών Κανονισμών, η Ομάδα Κρούσης με την ενεργό συμμετοχή της στην ομάδα του Συμβουλίου “Structural Actions”, προέβη με την υποστήριξη εξωτερικού συμβούλου σε εκτίμηση των επιπτώσεων των νέων κανονισμών στον προγραμματισμό, διαχείριση, παρακολούθηση, υλοποίηση και έλεγχο των συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε. προγραμμάτων για τη χώρα μας, με στόχο την εξασφάλιση ρυθμίσεων που θα επέτρεπαν τη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων.

Συνοπτική αποτίμηση των αποτελεσμάτων της διαπραγμάτευσης

Η πολύμηνη και επίπονη διαπραγμάτευση ολοκληρώθηκε με επιτυχία στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου 2005 σε μια δύσκολη, ομολογουμένως, συγκυρία. Το περιβάλλον ήταν σαφώς λιγότερο δεκτικό στις αυξημένες απαιτήσεις πόρων δεδομένου ότι αρκετές από τις πιο πλούσιες χώρες αντιμετώπιζαν σημαντικά οικονομικά προβλήματα. Ως εκ τούτου, οι ισχυρές πιέσεις για μια αυστηρή και ιδιαίτερα περιοριστική συμφωνία οδήγησαν σε πολύ μικρότερη αύξηση πόρων (13%) σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο.

Από την άλλη πλευρά, είχαν αυξηθεί και οι δικαιούχοι του προϋπολογισμού Συνοχής (100 εκατομμύρια επιπλέον κάτοικοι) προερχόμενοι από νέα Κράτη - Μέλη που πράγματι είχαν μεγαλύτερες ανάγκες από την Ελλάδα λόγω των ασθενών οικονομιών τους και οι οποίες καλύπτονται κυρίως από κονδύλια για τη Συνοχή. Έτσι, το συνολικό ύψος πιστώσεων προς όλες τις χώρες Συνοχής προσδιορίστηκε στα 864,3 δισ. Ευρώ ή 1.05% του ΑΕΕ της ΕΕ27.

Ο τελικός προϋπολογισμός της Ε.Ε. μειώθηκε κατά 16% σε σχέση με την αρχική πρόταση της Επιτροπής. Ο φάκελος της Συνοχής μειώθηκε κατά 36,1 δισ Ευρώ. Οι μειώσεις αυτές αντανάκλασαν τις αντίξοες συνθήκες διαπραγμάτευσης που διαμορφώθηκαν, από τον Οκτώβριο του 2003, όταν οι έξι συνεισφέρουσες χώρες ζήτησαν προϋπολογισμό 825 δισ, θέτοντας θέμα υπερβολικής δημοσιονομικής τους επιβάρυνσης και ασκώντας σοβαρές πιέσεις για ευνοϊκότερες υπέρ αυτών ρυθμίσεις αλλά και για κατάργηση ειδικών ρυθμίσεων, όπως π.χ. τα μεταβατικά καθεστώτα της Ελλάδας (Περιφέρειες Στατιστικής και Φυσικής Σύγκλισης).

Οι εταίροι μας δεν έπαψαν να υπενθυμίζουν στη διαπραγματευτική ομάδα ότι η Ελλάδα διαχειρίστηκε επί πολλά έτη Κοινοτικούς πόρους χωρίς να κατορθώσει να επιτύχει σημαντική βελτίωση ως προς το μέσο Κοινοτικό όρο, ότι κατέγραψε μεγάλες απώλειες στο Β' ΚΠΣ, χαμηλούς ρυθμούς απορρόφησης αλλά και προβλήματα νομιμότητας δαπανών στο Γ'ΚΠΣ.

Τελικά, ύστερα από τις ιδιαίτερα επίπονες τελικές διαπραγματεύσεις και παρά την αρνητική συγκυρία αλλά και τον περιορισμό των συνολικών πόρων Συνοχής, στο Ευρωπαϊκό

Συμβούλιο του Δεκεμβρίου 2005, διαμορφώσαμε το συνολικό φάκελο της Ελλάδας σε 20,1 δισ. Ευρώ σε σταθερές τιμές ή σε 24.3 δισ Ευρώ σε τρέχουσες τιμές.

Η χώρα μας κατόρθωσε μάλιστα να αυξήσει το μερίδιό της ως προς το σύνολο των παλαιών Κρατών Μελών (Ε.Ε. 15), σε σχέση με την περίοδο 2000-2006, δηλαδή από 11.7% σε 12.04%. Με τη συμφωνία αυτή η Ελλάδα χωρίς να είναι πλέον η “φτωχότερη” στους 15 όπως το 1999, υπέστη μικρότερες αναλογικές απώλειες σε σχέση με χώρες ΕΕ-15 όπως η Πορτογαλία.

Παράλληλα, πετύχαμε πολύ ευνοϊκές συνθήκες απορρόφησης με κυριότερες τη διεύρυνση του κανόνα N+2 σε N+3 μόνο για την Πορτογαλία και την Ελλάδα και τη δυνατότητα συγχρηματοδότησης σε ποσοστό έως 85%. Η αξία της ρύθμισης αυτής σήμερα γίνεται πιο εμφανής από ποτέ.

Επίσης, πετύχαμε μετά από ισχυρή τεχνοκρατική τεκμηρίωση, ειδική πληθυσμιακή ρύθμιση για τις περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας οι οποίες υπέστησαν, όπως προανέφερα, το στατιστικό αποτέλεσμα της διεύρυνσης λόγω της μείωσης του μέσου όρου του κατά κεφαλήν ΑΕΠ των 25 έναντι αυτού των 15 (στατιστική σύγκλιση). Η ειδική αυτή “φωτογραφική” ρύθμιση, απέδωσε επιπλέον 2,5 δισ Ευρώ για τις περιφέρειες αυτές και ήταν μεταξύ των μεγαλύτερων σε πόρους ειδικών ρυθμίσεων που αποφάσισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Ειδικά για το Ταμείο Συνοχής, καταφέραμε να αυξήσουμε το φάκελο της χώρας σε σχέση και με την αρχική πρόταση της Επιτροπής, καθώς τεκμηριώσαμε ότι ανάγκες στους τομείς των μεταφορών και του περιβάλλοντος, τομείς που χρηματοδοτεί το συγκεκριμένο Ταμείο, στη χώρα μας παρέμεναν σημαντικές.

Έτσι, η Ελλάδα κατέκτησε την υψηλότερη καθαρή θέση (εισροές μείον εκροές) από όλα τα Κράτη – Μέλη σε επίπεδο Ε.Ε. 15 είτε ως ποσοστό εθνικής ευημερίας (1,9% του ΑΕΕ) είτε ως απόλυτο ποσό (της τάξης των 25 δισ Ευρώ για την περίοδο 2007-2013). Στο σύνολο των 25 Κρατών - Μελών, κατέκτησε την τρίτη υψηλότερη καθαρή θέση σε απόλυτα ποσά, ενώ στο σύνολο των 27 Κρατών - Μελών κατέκτησε την τέταρτη υψηλότερη καθαρή θέση σε απόλυτα ποσά.

Το μέγεθος της διαπραγματευτικής επιτυχίας της Νέας Δημοκρατίας, αναδεικνύεται ακόμα περισσότερο αν ληφθεί υπόψη και το ότι: η Ισπανία, έχει καθαρή θέση 0,09%, συνεισφέρει με 75 δισ Ευρώ στον Κοινοτικό προϋπολογισμό (9% του συνόλου), έτεινε να γίνει καθαρός πληρωτής και για στατιστικούς μόνο λόγους, έχασε από το Ταμείο Συνοχής ποσό ύψους 12 δισ Ευρώ. Η δε Ιταλία, με αρνητική καθαρή θέση 44 δισ Ευρώ, συνεισφέρει με 120 δισ Ευρώ στον Κοινοτικό προϋπολογισμό (14% του συνόλου). Οι όποιες ρυθμίσεις έγιναν για τις χώρες αυτές ήταν ελάχιστες σε σχέση με τις συνεισφορές τους.

Η Πορτογαλία είχε κατά κεφαλή ΑΕΕ 74,1 % του μέσου Κοινοτικού όρου έναντι 81,6% της Ελλάδας ο δε πληθυσμός της βρισκόταν κατά 95% σε καθεστώς πλήρους χρηματοδότησης στόχου 1, σε αντίθεση με το 36,6% της Ελλάδας. Δηλαδή επρόκειτο για μια φτωχότερη από την Ελλάδα χώρα που δεν υπέστη όπως εμείς τη στατιστική επίπτωση της διεύρυνσης. Επίσης, στην αρχική πρόταση της Επιτροπής εμφανίστηκε με ελαφρά αυξημένους πόρους σε σχέση με την Ελλάδα (25 δισ Ευρώ, έναντι 23 δισ Ευρώ). Παρόλα αυτά, κατά την πορεία της διαπραγμάτευσης, η Πορτογαλία υπέστη μεγαλύτερες αναλογικές απώλειες συνοχής από τη χώρα μας (16% έναντι 14% για την Ελλάδα), κάτι που επιβεβαιώνει την τεράστια επιτυχία μας στην πορεία της διαπραγμάτευσης, δεδομένης και της πολύ μεγάλης πίεσης που δέχτηκαν τα μεταβατικά καθεστώτα (Περιφέρειες που εξήλθαν από την πλήρη χρηματοδότηση του στόχου 1). Σημειώνεται επίσης ότι η καθαρή θέση της Πορτογαλίας ήταν κατά 9 δισ Ευρώ

χαμηλότερη από αυτή της Ελλάδας, δεδομένου ότι δεν έχει σημαντικές απολήψεις από την ΚΑΠ.

Η Διαπραγμάτευση για το Νομοθετικό πλαίσιο της περιόδου 2007-2013.

Σε συνέχεια της Συμφωνίας για τις Δημοσιονομικές Προοπτικές, ολοκληρώσαμε με επιτυχία δύσκολες και μακρόχρονες διαπραγματεύσεις για το νέο νομοθετικό πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Με συντονισμένες ενέργειες τόσο στο Συμβούλιο όσο και την Επιτροπή και το Κοινοβούλιο πετύχαμε μια σειρά από πολύ ευνοϊκές ρυθμίσεις στους νέους Κανονισμούς που θα βοηθήσουν ουσιαστικά τη χώρα να αξιοποιήσει καλύτερα τους πόρους και να πετύχει ανάπτυξη και στις Περιφέρειες Στατιστικής και Φυσικής Σύγκλισης, όπου οι δυνατότητες θα ήταν ιδιαίτερα περιορισμένες. Καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τη διαμόρφωση των Κανονισμών αυτών, αναλάβαμε ενεργό ρόλο δημιουργώντας μέσα από συνεργασίες με άλλα Κράτη - Μέλη τις απαραίτητες εκείνες συμμαχίες και πλειοψηφίες στο Συμβούλιο που μας επέτρεψαν να επιτύχουμε τα ακόλουθα πολύ σημαντικά αποτελέσματα :

Πρώτο : τη συνέχιση της χρηματοδότησης των υποδομών σε όλες τις περιφέρειες της χώρας. Παρά τις αντιρρήσεις πολλών Κρατών-Μελών πετύχαμε τη διεύρυνση της επιλεξιμότητας των δράσεων για τις Περιφέρειες φυσικής σύγκλισης (Νότιο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα), ώστε να είναι ίδια με αυτή των περιφερειών του αμιγούς στόχου σύγκλισης (Στόχος 1).

Δεύτερο : Ύστερα από μακρά συζήτηση και διαπραγματεύσεις στην Ομάδα “Διαρθρωτικές Δράσεις”, πετύχαμε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2005, επιλεξιμότητα για τον μη ανακτήσιμο ΦΠΑ . Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ειδικής Υπηρεσίας «Αρχή Πληρωμής» του Υπουργείου Οικονομίας, αν υπήρχε αυτή η ρύθμιση την περίοδο 2000-2006 (Γ ΚΠΣ), η χώρα μας θα είχε ωφεληθεί περίπου κατά 3,5 δισ. Ευρώ.

Τρίτο : Μετά από ιδιαίτερα επίπονο αγώνα καθώς όχι μόνο η Επιτροπή αλλά και σχεδόν όλα τα Κράτη – Μέλη που είναι καθαροί συνεισφέροντες ήταν αντίθετα, πετύχαμε τη δυνατότητα χορήγησης προκαταβολών στο πλαίσιο δράσεων κρατικών ενισχύσεων. Έχουμε έτσι τη δυνατότητα να συμπεριλαμβάνουμε στη δήλωση δαπανών τις προκαταβολές στις ΜμΕ έως ποσοστού 35%. Μάλιστα, η κάλυψη των προκαταβολών αυτών θα γίνεται από τους εν λόγω φορείς με την αποστολή δικαιολογητικών για τις δαπάνες των ΜμΕ και άλλων επιχειρήσεων έως και τρία έτη μετά την εκταμίευση της προκαταβολής πετυχαίνοντας, στην ουσία, να ισχύει ο κανόνας N+3 από τον οποίο εξαιρούνταν οι κρατικές ενισχύσεις. Αυτή και μόνο η διάταξη άνοιξε το δρόμο για προκηρύξεις από την έναρξη της εφαρμογής του ΕΣΠΑ.

Τέταρτο : Πετύχαμε τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης των πόρων ΕΤΠΑ που ενδεχομένως προκύπτουν λόγω μη εφαρμογής προγραμμάτων διασυνοριακής / διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιο του μηχανισμού Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ENPI) καθώς και του μηχανισμού για την προενταξιακή συνδρομή (IPA). Η προσπάθειά μας αυτή έγινε λόγω των παραλείψεων και καθυστερήσεων συνεργαζόμενων Κρατών στο INTERREG. Με τη ρύθμιση αυτή, στην πράξη τα συνεργαζόμενα Κράτη υποχρεούνται να είναι πιο συνεπή στη συνεργασία τους με Κράτη - Μέλη της Ε.Ε. Ειδικά για την Τουρκία, η ρύθμιση αυτή σημαίνει ότι εάν το νέο πρόγραμμα παρουσίαζε εμπλοκές ανεξάρτητες από την πορεία του, έχουμε τη δυνατότητα να μεταφέρουμε σε άλλο πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας της Ελλάδας, αλλά στα εσωτερικά σύνορα της Ε.Ε. την ετήσια κατανομή του έτους της εμπλοκής αλλά και των επόμενων ετών. Τέλος, κατανομές ετών κατά τη διάρκεια των οποίων το πρόγραμμα θα

είναι σε εξέλιξη, μπορούσαν να παραμένουν δεσμευμένες στο πρόγραμμα ώστε να μπορούν να αποπληρωθούν ανειλημμένες δεσμεύσεις.

Πέμπτο : Πετύχαμε μεγαλύτερη ευελιξία για χρηματοδότηση δράσεων έντονου ελληνικού ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο του Κανονισμού ΕΤΠΑ, πετύχαμε να προστεθούν δράσεις κατά της ερημοποίησης, δράσεις κατά της κλιματικής αλλαγής και δράσεις σχετικές με τον πολιτισμό καθώς και δράσεις σχετικές με θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων. Στο πλαίσιο του κανονισμού του Ταμείου Συνοχής προστέθηκε η διαχείριση της θαλάσσιας κυκλοφορίας, ενώ αποφασίσθηκε ότι η κατάλληλη ισορροπία της συνδρομής θα πρέπει να συμφωνείται σε συνεργασία μεταξύ Κρατών Μελών και Επιτροπής.

Η διαπραγμάτευση για τις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τη Συνοχή (ΣΚΓΣ).

Κατά τη διάρκεια της Φινλανδικής Προεδρίας, ολοκληρώσαμε με μεγάλη επιτυχία τη διαπραγμάτευση για τις Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές της Κοινότητας για τη Συνοχή (απόφαση του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2006 αριθ. 2006/702/ΕΚ). Η υιοθέτηση των ΣΚΓΣ ήταν το εναρκτήριο λάκτισμα για την κατάθεση από την 1^η Ιανουαρίου 2007 από τα Κράτη - Μέλη των Εθνικών Στρατηγικών Πλαισίων Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) καθώς και των Επιχειρησιακών τους Προγραμμάτων (ΕΠ) για την περίοδο 2007-2013.

Σύμφωνα με τις ΣΚΓΣ και την αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισαβόνας, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα μέσω της πολιτικής συνοχής θα πρέπει να προσανατολίσουν τους πόρους τους στις εξής τρεις προτεραιότητες: (α) βελτίωση της ελκυστικότητας των Κρατών - Μελών, των περιφερειών και των πόλεων βελτιώνοντας την προσβασιμότητα, εξασφαλίζοντας επαρκή ποιότητα και επίπεδο υπηρεσιών και προστατεύοντας το περιβαλλοντικό τους δυναμικό, (β) ενθάρρυνση της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης της οικονομίας της γνώσης με ικανότητες έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας και (γ) δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας προσελκύοντας περισσότερα άτομα στην επιχειρηματική δραστηριότητα, βελτιώνοντας την προσαρμοστικότητα εργαζόμενων και επιχειρήσεων και αυξάνοντας τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Οι ΣΚΓΣ επιχείρησαν να αναπτύξουν μια ισορροπία μεταξύ του διπλού στόχου της πολιτικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση και την εδαφική συνοχή.

Με τη διαπραγμάτευση αυτή, πετύχαμε οι ΣΚΓΣ να καθορίζουν ένα ενδεικτικό πλαίσιο για την παρέμβαση των Ταμείων και να μην έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα όπως είχε προτείνει η Επιτροπή καθώς και προβλέψεις ιδιαίτερα σημαντικές για την Ελλάδα : όπως επιλεξιμότητα τόσο για τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών όσο και για μικρότερης σημασίας διασυνοριακές οδούς, δράσεις για τη διασύνδεση αστικών και αγροτικών περιοχών, όχι μόνο οδικά αλλά και με έμφαση σε σιδηροδρομικά δίκτυα και τις θαλάσσιες οδούς (motorways of the seas), δράσεις για την πρόληψη κινδύνων, τη διαχείριση φυσικών πόρων, την προώθηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας κλπ.

Όλα τα ανωτέρω αποτελέσματα ήταν καρπός πολύμηνων εξαντλητικών διεργασιών και διαβουλεύσεων τόσο σε διμερές, τεχνικό και πολιτικό, επίπεδο, όσο και σε επίπεδο συνεργασιών και συμμαχιών. Επετεύχθησαν δε, αν και υπό αντικειμενικές δυσκολίες, επειδή η Ελλάδα διεξήγαγε μία συντεταγμένη διαπραγμάτευση και ταυτόχρονα επέδειξε σοβαρότητα στην διαχείριση των Κοινοτικών πόρων του ΚΠΣ 2000-2006, γεγονός που προσέδωσε το επιχείρημα μίας νέας αξιοπιστίας στο πώς θα χρησιμοποιηθούν όλοι αυτοί οι πόροι που διεκδικούσαμε.